

**RÅDET FOR
DEN EUROPÆISKE UNION**

**Bruxelles, den 25. juni 2012 (26.06)
(OR. en)**

11855/12

**COHOM 163
PESC 822
COSDP 546
FREMP 100
INF 110
JAI 476
RELEX 603**

RESULTAT AF DRØFTELSENE

fra: Generalsekretariatet

den: 25. juni 2012

Tidl. dok. nr.: 11417/12

Vedr.: Menneskerettigheder og demokrati: EU's strategiramme og EU's handlingsplan

I bilaget følger til delegationerne en pakke bestående af Rådets konklusioner om menneskerettigheder og demokrati (BILAG I), EU's strategiske ramme for menneskerettigheder og demokrati (BILAG II) og EU's handlingsplan vedrørende menneskerettigheder og demokrati (BILAG III) som vedtaget af Rådet den 25. juni 2012.

Rådets konklusioner om menneskerettigheder og demokrati

1. Rådet understreger, at EU er fast besluttet på at fremme menneskerettigheder og demokrati i hele verden, og vedtager i dag en strategisk EU-ramme for menneskerettigheder og demokrati, der skal være retningsgivende for EU's indsats i de kommende år. Rådet vedtager samtidig en handlingsplan vedrørende menneskerettigheder og demokrati med henblik på gennemførelse af den strategiske ramme.
2. Rådet fremhæver betydningen af en særlig EU-repræsentant (EUSR) for menneskerettigheder for at øge effektiviteten og synligheden af EU's menneskerettighedspolitik og ser frem til en hurtig udnævnelse af denne EUSR.
3. Rådet forpligter sig til at indgå i et tæt samarbejde med Europa-Parlamentet og Europa-Kommissionen samt med civilsamfundet i en reel partnerskabsånd.
4. EU forpligter sig til at samarbejde med partnere, multilaterale fora og internationale organisationer inden for menneskerettigheder og demokrati.

EU's strategiske ramme for menneskerettigheder og demokrati

Menneskerettigheder i alle EU's politikker

Den Europæiske Union er grundlagt på en fælles beslutning om at fremme fred og stabilitet og skabe en verden forankret i respekt for menneskerettigheder, demokrati og retsstatsprincippet. Disse principper ligger til grund for samtlige aspekter af de interne og eksterne politikker i Den Europæiske Union.

Menneskerettigheder er universelt gældende retsnormer. Demokrati er en universel aspiration. Kvinder og mænd verden over kræver at leve et liv i frihed, værdighed og sikkerhed i åbne og demokratiske samfund funderet på menneskerettigheder og retsstatsprincippet. Varig fred, udvikling og velstand er kun en mulighed, hvis disse baseres på respekt for menneskerettigheder, demokrati og retsstatsprincippet.

Respekt for menneskerettigheder og demokrati kan imidlertid ikke tages for givet. Deres universelle karakter betvivles under henvisning til kulturelle forskelle. Moderne information og kommunikationsteknologier har lettet den frie udveksling af information mellem mennesker, men har samtidig medvirket til en væsentlig forøgelse af autoritære staters undertrykkende magt.

EU er opmærksom på disse udfordringer og fast besluttet på at styrke sin indsats for at sikre, at menneskerettigheder realiseres for alle. EU vil fortsat gøre sin fulde indflydelse gældende i forhold til forkæmpere for frihed, demokrati og menneskerettigheder verden over.

Fremme af menneskerettigheders universalitet

EU bekræfter sit engagement i at fremme og beskytte samtlige menneskerettigheder, det være sig borgerrettigheder, politiske, økonomiske, sociale eller kulturelle rettigheder. EU opfordrer alle stater til at gennemføre bestemmelserne i verdenserklæringen om menneskerettigheder samt at ratificere og gennemføre de mest centrale menneskerettighedstraktater, herunder grundlæggende konventioner om arbejdsrettigheder og regionale menneskerettighedsinstrumenter. EU vil fordømme ethvert forsøg på at undergrave respekten for menneskerettigheders universalitet.

Den fælles meddelelse fra Europa-Kommissionen og EU's højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, "*Menneskerettigheder og demokrati i centrum for EU's optræden udadtil - en mere effektiv tilgang*", der gør status over virkningerne af den hidtil førte politik og foreslår yderligere indsatsområder, er et velkomment bidrag til udviklingen af en EU-strategi for menneskerettigheder til fremme af disse mål gennem Unionens optræden udadtil.

Forfølgelse af sammenhængende mål

Artikel 21 i traktaten om Den Europæiske Union har bekræftet, at EU er fast besluttet på at fremme menneskerettigheder og demokrati gennem sin optræden udadtil. EU's charter om grundlæggende rettigheders ikrafttræden og udsigten til EU's anerkendelse af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols kompetence gennem tiltrædelse af den europæiske menneskerettighedskonvention understreger EU's engagement i menneskerettigheder på alle områder. Inden for egne grænser forpligter EU og dets medlemsstater sig til at være eksemplariske i sikringen af respekt for menneskerettigheder. Uden for grænserne er fremme af og klare udmeldinger om menneskerettigheder og demokrati et fælles ansvar for EU og dets medlemsstater.

EU tilstræber at forebygge krænkelse af menneskerettigheder på verdensplan, og hvor krænkelse finder sted at sikre, at ofrene har klagemuligheder og mulighed for domstolsprøvelse, samt at de ansvarlige drages til ansvar. Med henblik herpå vil EU intensivere sin indsats for at fremme menneskerettigheder, demokrati og retsstatsprincippet i alle aspekter af sin optræden udadtil. Det vil styrke sin kapacitet og sine mekanismer til tidlig varsling og forebyggelse af kriser, som kan medføre krænkelse af menneskerettighederne. Det vil uddybe samarbejdet med sine partnerlande, internationale organisationer og civilsamfundet og opbygge nye partnerskaber for at tilpasse sig skiftende omstændigheder. EU vil styrke sit samarbejde med partnere verden over for at støtte demokratiet, navnlig udviklingen af ægte og troværdige valgprocesser samt repræsentative og gennemsigtige demokratiske institutioner i borgernes tjeneste.

Menneskerettigheder i alle EU's eksterne politikker

EU vil fremme menneskerettigheder på alle områder af sin optræden udadtil uden undtagelse. Det vil i særdeleshed integrere fremme af menneskerettighederne på områderne handel, investering, teknologi og telekommunikation, internet, energi, miljø, virksomheders sociale ansvar og udviklingspolitik samt i den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik og i de eksterne dimensioner af beskæftigelses- og socialpolitikken samt på området for frihed, sikkerhed og retfærdighed herunder terrorbekæmpelsespolitik. På området udviklingssamarbejde vil der blive anvendt en menneskerettighedsbaseret tilgang for at sikre, at EU intensiverer sin indsats for at støtte partnerlande i at gennemføre deres internationale menneskerettighedsforpligtelser.

Gennemførelse af EU's menneskerettighedsforpligtelser

EU vil fortsætte med at fremme ytringsfrihed, meningsfrihed, forsamlingsfrihed og foreningsfrihed både online og offline; demokrati kan ikke eksistere uden disse rettigheder. Det vil fremme religions- og trosfrihed og bekæmpe alle former for diskrimination gennem en indsats mod diskrimination på grund af race, etnicitet, alder, køn og seksuel orientering samt være fortalere for børns, personer tilhørende mindretals, oprindelige folks, flygtninges, migranternes og handicappedes rettigheder. EU vil fortsat føre kampagne for kvinders rettigheder og myndiggørelse i alle sammenhænge gennem bekæmpelse af diskriminerende lovgivning, kønsbestemt vold og marginalisering. EU vil intensivere sine bestræbelser på at fremme økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder. EU vil intensivere sin indsats for at sikre universel og ikkediskriminerende adgang til basale tjenesteydelser med særlig fokus på fattige og sårbare grupper. EU vil opmuntre og bidrage til gennemførelse af FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder.

Dødsstraf og tortur udgør alvorlige krænkelse af menneskerettighederne og den menneskelige værdighed. Opstart af det stadig større momentum i retning af en verdensomspændende afskaffelse af dødsstraffen, vil EU fortsætte sin mangeårige kampagne mod dødsstraf. EU vil fortsat føre en intensiv kampagne mod tortur og grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling.

Et retfærdigt og upartisk retsvæsen er uomgængeligt for at sikre menneskerettighederne. EU vil optrappe sine bestræbelser på at fremme retten til en retfærdig rettergang og lighed for loven. EU vil fortsætte med at fremme overholdelse af den humanitære folkeret. Det vil energisk bekæmpe straffrihed for grove forbrydelser, der berører det internationale samfund, herunder seksuelle overgreb begået i forbindelse med væbnede konflikter, ikke mindst gennem sit engagement i Den Internationale Straffedomstol.

Modige mennesker, der kæmper for menneskerettigheder verden over udsættes ofte for undertrykkelse og tvang. EU vil intensivere sin politiske og økonomiske støtte til menneskerettighedsforkæmpere og optrappe sin indsats mod alle former for repressalier. Et levedygtigt og uafhængigt civilsamfund er afgørende for et velfungerende demokrati og for gennemførelse af menneskerettigheder. Et stærkt engagement med civilsamfundet er en hjørnesten i en vellykket menneskerettighedspolitik. EU tillægger sin regelmæssige dialog med civilsamfundet både inden for og uden for EU stor værdi og er dybt bekymret over forsøg i visse lande på at begrænse civilsamfundets uafhængighed. Som førende donor til civilsamfundet vil EU fortsat støtte menneskerettighedsforkæmpere inden for rammerne af det europæiske instrument for demokrati og menneskerettigheder og gøre fællesskabsfinansieringen mere fleksibel og mere tilgængelig.

Arbejdet med bilaterale partnere

EU vil sætte menneskerettigheder i centrum af sit forhold til alle tredjelande, herunder også dets strategiske partnere. EU's menneskerettighedspolitik vil, samtidig med at den er solidt forankret i universelle normer, blive nøje udformet til omstændighederne i det enkelte land, ikke mindst gennem udarbejdelsen af landespecifikke menneskerettighedsstrategier. EU vil altid tilstræbe et konstruktivt engagement med tredjelande. I lyset heraf vil EU fortsætte med at uddybe sine menneskerettighedsdialoger og -konsultationer med partnerlande og bestræbe sig på at sikre, at disse dialoger fører til resultater. EU vil gøre indtrængende opmærksom på menneskerettigheder i alle relevante former for bilateral politisk dialog, også på allerhøjeste niveau. Ydermere vil EU arbejde sammen med partnerlande for at identificere områder, hvor EU's geografiske støtteinstrumenter kan benyttes til menneskerettighedsfremmende projekter, herunder støtte til menneskerettighedsuddannelse. Konfronteret med krænkelser af menneskerettigheder vil EU imidlertid gøre brug af den brede vifte af instrumenter, der er til rådighed, herunder sanktioner eller fordømmelse. EU vil intensivere sin indsats for bedst muligt at gøre brug af menneskerettighedsklausulen i politiske rammeaftaler med tredjelande. I de lande, der er omfattet af den europæiske naboskabspolitik, lægger EU stor vægt på at støtte en omfattende dagsorden af lokalt styrede politiske reformer med demokrati og menneskerettigheder i centrum, herunder også gennem politikken "mere for mere". Menneskerettigheder vil fortsat stå centralt i EU's udvidelsespolitik.

Arbejdet gennem multilaterale institutioner

EU går stadig ind for et stærkt multilateralt menneskerettighedssystem, som upartisk kan overvåge gennemførelse af menneskerettighedsnormer og drage alle stater til ansvar. EU vil ihærdigt modsætte sig ethvert forsøg på at stille spørgsmålstegn ved menneskerettighedens universelle anvendelse og fortsat markere sin utilfredshed med krænkelser af menneskerettigheder i FN's Generalforsamling, FN's Menneskerettighedsråd og i Den Internationale Arbejdsorganisation. Uafhængighed og effektivitet er afgørende i Højkommissæren for Menneskerettighedens FN-kontor samt i de traktatovervågende organer og i FN's særlige procedurer. EU understreger FN's Menneskerettighedsråds ledende rolle i håndteringen af hastende tilfælde af menneskerettighedskrænkelser og vil bidrage intenst til, at Rådet fungerer effektivt. Med henblik herpå er EU rede til at samarbejde med lande fra alle regioner. EU opfordrer alle medlemmer af Menneskerettighedsrådet til at opretholde de allerhøjeste menneskerettighedsstandarder og leve op til de løfter, der blev afgivet inden valget. EU og dets medlemsstater hilser oprettelsen af den universelle regelmæssige gennemgangsproces (UPR) velkommen og forpligter sig til at tage de godkendte UPR-anbefalinger samt anbefalinger fra traktatovervågende organer og FN's særlige procedurer op i bilaterale forbindelser med alle tredjelande. Medlemsstaterne er ligeledes fast besluttet på at sikre gennemførelse af sådanne anbefalinger inden for egne grænser. I kommende UPR-runder vil EU nøje følge omfanget af tredjelandes gennemførelse af godkendte UPR-forpligtelser og bestræbe sig på at støtte deres gennemførelse.

EU vil fortsætte sit engagement i Europarådets og OSCE's uvurderlige menneskerettighedsarbejde. Det vil indgå i partnerskab med regionale og andre organisationer såsom Den Afrikanske Union, ASEAN, SAARC, Organisationen af Amerikanske Stater, Den Arabiske Liga, Den Islamiske Samarbejdsorganisation og Stillehavsøernes Forum med henblik på at opmuntre til en konsolidering af regionale menneskerettighedsmekanismer.

EU-samarbejde

Europa-Parlamentets demokratiske mandat giver det en særlig myndighed og ekspertise på menneskerettighedsområdet. Parlamentet spiller allerede en ledende rolle i fremme af menneskerettigheder, særlig i form af sine beslutninger. Det er vigtigt at Europa-Parlamentet, Rådet, medlemsstaterne, Europa-Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten forpligter sig til at arbejde stadig tættere sammen, idet de respektive institutionelle roller respekteres, for at nå det fælles mål om at forbedre respekten for menneskerettighederne.

EU'S HANDLESPAN VEDRØRENDE MENNESKERETTIGHEDER OG DEMOKRATI

Formålet med denne handlingsplan er at gennemføre EU's strategiske ramme for menneskerettigheder og demokrati med en smidighed, der er tilstrækkelig til, at der kan reageres på nye udfordringer, efterhånden som de opstår. Den bygger på de eksisterende EU-politikker om menneskerettigheder og demokrati i EU's optræden udadtil¹, herunder navnlig EU-retningslinjer, værktøjssæt og andre vedtagne holdninger og de forskellige finansielle instrumenter, navnlig Det Europæiske Instrument for Demokrati og Menneskerettigheder.

Ansvar for at gennemføre de opregnede aktioner ligger hos den højtstående repræsentant, bistået af EU-Udenrigstjenesten, samt Kommissionen, Rådet og medlemsstaterne inden for deres respektive kompetenceområder, jf. traktaten om Den Europæiske Union². EU's særlige repræsentant for menneskerettigheder bidrager til gennemførelsen af denne handlingsplan i overensstemmelse med hans/hendes mandat. Handlingsplanen dækker perioden indtil den 31. december 2014.

¹ Dette berører ikke arrangementer vedrørende kandidatlande og potentielle kandidatlande under EU's udvidelsespolitik.

² Beslutninger om specifikke skridt til gennemførelse af denne handlingsplan vil blive truffet i overensstemmelse med traktaterne. Handlingsplanen berører ikke kompetencefordelingen mellem EU og medlemsstaterne, og den vil blive fortolket i overensstemmelse med erklæring 13 til traktaterne.

Resultat	Handling	Tidsplan	Ansvar
I. Menneskerettigheder og demokrati i alle EU's politikker			
1. Indarbejde menneskerettigheder i alle konsekvensanalyser	Inddrage menneskerettigheder i konsekvensanalyser, når disse gennemføres som led i lovgivningsmæssige eller ikke-lovgivningsmæssige forslag, gennemførelsesforanstaltninger og handelsaftaler, der har betydelige økonomiske, sociale eller miljømæssige konsekvenser, eller som fastlægger fremtidige politikker.	Igangsat	Kommissionen
2. Reelt partnerskab med civilsamfundet, herunder på lokalt niveau	a) EU-delegationschefer, EU-medlemsstaternes missionschefer, civile missionschefer og øverstbefalende for operationer skal samarbejde tæt med menneskerettighedsorganisationer, der er aktive i de lande, hvor de er udstationeret.	Igangsat	EU- Udenrigstjenesten Kommissionen Medlemsstaterne
	b) Sikre effektiv støtte til civilsamfundets organisationer via civilsamfundsfaciliteten, EIDHR og andre relevante programmer og instrumenter.	Igangsat	Kommissionen
	c) Konsolidere konsultationerne med civilsamfundet, navnlig om politiske initiativer og dialoger vedrørende menneskerettigheder; samarbejde i fuldt partnerskab med civilsamfundet i det årlige EU/ngo-forum.	Igangsat	EU- Udenrigstjenesten Kommissionen
3. Regelmæssig vurdering af gennemførelsen	Fremlægge EU's resultater med hensyn til at opfylde målene i Unionens menneskerettighedsstrategi i årsberetningen om menneskerettigheder og	Årligt	EU- Udenrigstjenesten

	demokrati i verden.		
--	---------------------	--	--

II. Fremme menneskerettighedernes universalitet			
4. Universel tilslutning	a) Intensivere fremme af ratifikation og effektiv gennemførelse af centrale internationale traktater om menneskerettigheder, herunder regionale menneskerettighedsinstrumenter.	Igangsæt	EU- Udenrigstjenesten Kommissionen Medlemsstaterne
	b) Tilskynde tredjelande til fuldt ud at samarbejde med FN's særlige rapportører og uafhængige menneskerettighedseksperter, herunder ved at udsende stående invitationer og modtage sådanne eksperter.	Igangsæt	EU- Udenrigstjenesten Kommissionen Medlemsstaterne
5. Menneskerettigheds- og demokratikultur i EU's optræden udadtil	a) Sikre adgang til uddannelse i menneskerettigheder og demokrati for alt personale: EU-Udenrigstjenesten, Kommissionen, EU's delegationer, FSFP-missioner og -operationer.	Igangsæt	EU- Udenrigstjenesten Kommissionen
	b) Færdiggøre et antennenetværk om menneskerettigheder og demokrati i EU's delegationer og FSFP-missioner og -operationer.	Slutningen af 2013	EU- Udenrigstjenesten Kommissionen
	c) Udvide praksis med at arbejde med menneskerettighedsspørgsmål gennem menneskerettighedsgrupper dannet på lokalt plan mellem EU-delegationerne og medlemsstaternes ambassader.	Igangsæt	EU- Udenrigstjenesten Medlemsstaterne

III. Forfølge sammenhængende politikmål			
6. Effektiv støtte til demokrati	a) Vedtage årsberetninger og handlingsplaner om første generation af pilotlande som identificeret i Rådets konklusioner fra december 2010	Slutningen af 2012	EU-Udenrigstjenesten EU-delegationerne
	b) Identificere anden generation af pilotlande, idet der bygges på erfaringerne fra den første, samtidig med at der fastholdes en geografisk balance mellem de forskellige regioner.	Begyndelsen af 2013	Rådet EU-Udenrigstjenesten Kommissionen
	c) Udarbejde omfattende fælles EU-demokratistøtteplaner og -programmer for tredjelande, hvor EU er aktivt engageret i demokratistøtte, på grundlag af resultatet af evalueringen af pilotlandene.	Begyndelsen af 2014	EU-Udenrigstjenesten Kommissionen
	d) Systematisere anvendelsen i opfølgingsøjemed af EU's valgobservationsmissioner og deres rapporter til støtte for hele valgcyklussen og sikre effektiv gennemførelse af deres henstillinger samt af rapporter fra andre valgobservationsorganer (f.eks. OSCE/ODIHR).	Slutningen af 2012	Rådet EU-Udenrigstjenesten Kommissionen Medlemsstaterne

7. En permanent kapacitet for menneskerettigheder og demokrati i Rådet	a) Etablere en COHOM-gruppe i Bruxelles.	Slutningen af 2012	Rådet EU- Udenrigstjenesten
	b) Yderligere tilrettelæggelse af arrangementer for byrdedeling med henblik på bedst muligt at udnytte medlemsstaternes kapacitet og ekspertise i forbindelse med realiseringen af EU's menneskerettighedspolitik.	Begyndelsen af 2013	Medlemsstaterne
8. Opnå større politisk sammenhæng	a) Intensivere samarbejdet mellem Rådets arbejdsgrupper vedrørende grundlæggende rettigheder (FREMP) og menneskerettigheder (COHOM) med henblik på at behandle spørgsmål om sammenhæng mellem og konsekvens i EU's eksterne og interne menneskerettighedspolitik.	Igangsat	Rådet
	b) Arrangere regelmæssige udvekslinger af synspunkter mellem medlemsstaterne om bedste praksis ved gennemførelse af menneskerettighedstraktater.	Årligt	EU- Udenrigstjenesten Medlemsstaterne
	c) Sikre, at EU's politikdokumenter indeholder relevante referencer til FN's og Europarådets menneskerettighedsinstrumenter samt EU's charter om grundlæggende rettigheder.	Igangsat	EU- Udenrigstjenesten Kommissionen

9. Overholdelse af økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder	a) Bidrage til at udforme dagordenen for økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder med særligt fokus på FN's Menneskerettighedsråd og i tæt samarbejde med FN's særlige rapportører om de respektive rettigheder.	Medio 2013	Medlemsstaterne EU- Udenrigstjenesten Kommissionen
	b) Behandle specifikke spørgsmål vedrørende økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder i dialoger med tredjelande.	Igangsat	EU- Udenrigstjenesten Kommissionen
IV. Menneskerettighederne i alle EU's eksterne politikker			
10. Arbejde hen imod en rettighedsbaseret tilgang i udviklingssamarbejdet	a) Udvikle en værktøjskasse med henblik på at arbejde i retning af en rettighedsbaseret tilgang til udviklingssamarbejde med det formål at integrere menneskerettighedsprincipper i EU's operationelle aktiviteter for udvikling, idet denne skal dække både arrangementer i hovedkvarteret og i marken med henblik på synkronisering af menneskerettigheder og aktiviteter som led i udviklingssamarbejde.	2013	Kommissionen EU- Udenrigstjenesten Medlemsstaterne
	b) Inddrage menneskerettighedsevaluering som et overordnet element i anvendelsen af retningslinjerne for EU's bistand, navnlig med hensyn til budgetstøtte.	2013	Kommissionen EU- Udenrigstjenesten
	c) Integrere menneskerettighedsspørgsmål i EU's støtte til den globale udviklingsdagsorden og andre globale spørgsmål, processen efter årtusindudviklingsmålene.	Igangsat	Kommissionen EU- Udenrigstjenesten Medlemsstaterne

11. Få handel til at fungere på en måde, der støtter menneskerettighederne	a) Tilrettelægge en metodologi vedrørende bistandshensyn til menneskerettighedssituationen i tredjelande i forbindelse med lancering eller indgåelse af handels- og/eller investeringsaftaler.	2014	EU- Udenrigstjenesten Kommissionen Rådet
	b) Styrke dialogen om menneskerettigheder (eller den politiske dialog) med frihandels partnere for at tilskynde til beskyttelse og fremme af menneskerettighederne (herunder grundlæggende arbejdsnormer) og anvende den styrkede GSP+-overvågningsmekanisme.	Igangsæt	EU- Udenrigstjenesten Kommissionen (for GSP+- begunstigede)
	c) Sikre, at EU's investeringspolitik tager hensyn til principperne og målene for Unionens optræden udadtil, herunder med hensyn til menneskerettigheder.	2013	EU- Udenrigstjenesten Kommissionen Rådet
	d) Revidere forordning (EF) nr. 1236/2005 om handel med varer, der kan anvendes til henrettelse eller tortur, for at sikre bedre gennemførelse heraf.	2013	Kommissionen Rådet
	e) Sikre, at den igangværende revision af Rådets fælles holdning 2008/944/FUSP om våbeneksport tager hensyn til menneskerettighederne og den humanitære folkeret.	2013	EU- Udenrigstjenesten Medlemsstaterne
	f) Arbejde hen imod at sikre, at der indarbejdes solide menneskerettighedskriterier i en international våbenhandelsstraktat.	Igangsæt	Medlemsstaterne EU- Udenrigstjenesten Kommissionen

12. Afspejle menneskerettighederne i konfliktforebyggelse og krisestyringsaktiviteter	a) Inkludere krænkelser af menneskerettighederne som én af indikatorerne i det tidlige varslingskema i tilrettelæggelsen af et EU-system for tidlig varsling.	Igangsæt	EU-Udenrigstjenesten
	b) Systematisk inkludere menneskerettigheder, beskyttelse af børn, ligestilling og humanitær folkeret, hvor dette er relevant, i mandatet for EU's missioner og operationer og i benchmarks, planlægning og evaluering relateret hertil.	Slutningen af 2014	Rådet
	c) Gøre EU's helhedstilgang til gennemførelsen af FN's Sikkerhedsråds resolutioner 1325 og 1820 om kvinder, fred og sikkerhed operationel, navnlig sikre lige inddragelse af kvinder i alle bestræbelser på at opretholde fred og sikkerhed, herunder i postkonfliktgenopbygning.	2013	EU-Udenrigstjenesten EU-Udenrigstjenestens FSFP-missioner Kommissionen
	d) Udtænke en mekanisme for ansvarliggørelse i tilfælde af mulige overtrædelser af adfærdskodeksen foretaget af personalet i en operation eller mission.	Medio 2013	EU-Udenrigstjenesten Rådet Kommissionen

13. Gøre menneskerettighederne til en grundfæstet del af terrorismebekæmpelsen	a) Formulere praktisk vejledning med henblik på at sikre hensynet til menneskerettigheder og, hvor dette er relevant, humanitær folkeret, i planlægning og gennemførelse af bistandsprojekter angående terrorbekæmpelse i tredjelande, navnlig for så vidt angår overholdelse af behørig proceskrav (uskyldsformodning, retfærdig rettergang, forsvarrets rettigheder).	2014	EU- Udenrigstjenesten CTC Kommissionen Medlemsstaterne
	b) Sikre, at menneskerettighedsspørgsmål tages op som led i enhver form for dialog om terrorismebekæmpelse med tredjelande.	Igangsæt	EU- Udenrigstjenesten CTC Kommissionen
14. Sikre, at menneskerettighederne understøtter op om den eksterne del af indsatsen på området med frihed, sikkerhed og retfærdighed	a) Opstille en liste over prioriterede lande og regioner med henblik på fremtidige partnerskaber om bekæmpelse af menneskehandel.	2012	Kommissionen EU-koordinatoren for bekæmpelse af menneskehandel EU- Udenrigstjenesten
	b) Sikre relevant uddannelse af diplomatisk og konsulært personale med henblik på at opdage og håndtere sager med mistanke om menneskehandel.	Igangsæt	Medlemsstaterne EU- Udenrigstjenesten
	c) Sikre, at menneskerettighedsspørgsmål, herunder kvinders adgang til menneskerettigheder, inddrages i underudvalgene med tredjelande vedrørende området med frihed, sikkerhed og retfærdighed.	Igangsæt	Kommissionen EU- Udenrigstjenesten

	d) I overensstemmelse med meddelelsen "En samlet strategi for migration og mobilitet" tilrettelægge en fælles ramme mellem Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten med henblik på over for tredje lande at behandle spørgsmål om statsløshed og vilkårlig tilbageholdelse og fængsling.	2014	Kommissionen EU- Udenrigstjenesten
15. Sikre fremme af menneskerettighederne i den eksterne del af beskæftigelses- og social- og arbejdsmarkedspolitikken	Fremme universel ratifikation og gennemførelse af de fire grundlæggende ILO-arbejdsnormer: forbud mod børnearbejde, forbud mod tvangsarbejde, ikkeforskelsbehandling samt forsamlingsfrihed og retten til at indgå kollektive overenskomster.	Igangsat	EU- Udenrigstjenesten Medlemsstaterne Kommissionen
V. Gennemføre EU's menneskerettighedsprioriteter			
16. Afskaffelse af dødsstraf	a) Aktivt bidrage til lobbyarbejdet vedrørende FN's 67. Generalforsamlings resolution om et moratorium for dødsstraf med henblik på at øge staternes tilslutning hertil og samtidig udvikle initiativets indhold yderligere.	Slutningen af 2012	EU- Udenrigstjenesten Medlemsstaterne
	b) Tage initiativ til målrettede kampagner om dødsstraf og intensivere indsatsen over for de lande, der fortsat har dødsstraf.	2013-2014	EU- Udenrigstjenesten Medlemsstaterne
	c) Sikre et EU-bidrag til verdenskongressen mod dødsstraf i 2013.	Juni 2013	EU- Udenrigstjenesten

			Medlemsstaterne
--	--	--	-----------------

17. Udryddelse af tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf	a) Aktivt og løbende støtte og implementere FN's og Europarådets indsats mod tortur, herunder støtte til FN's særlige rapportør om tortur, FN's frivillige fond for torturofre, OHCHR, FN's konvention mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, Forebyggelseskomitéen og Den Europæiske Komité til Forebyggelse af Tortur.	Igangsæt	EU- Udenrigstjenesten Medlemsstaterne
	b) Fremme ratifikation og effektiv gennemførelse af konventionen mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf og den valgfri protokol til konventionen mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf samt fremhæve betydningen af uafhængige og effektive nationale forebyggelsesmekanismer.	Igangsæt	Medlemsstaterne EU- Udenrigstjenesten
	c) Integrere torturforebyggelsesforanstaltninger i alle aktiviteter under området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, herunder dem der er relateret til retshåndhævelsesformål.	Igangsæt	Medlemsstaterne Kommissionen
18. Effektiv støtte til menneskerettighedsforkæmpere	a) Udvikle og gennemføre et frivilligt initiativ til at lette midlertidig modtagelse af menneskerettighedsforkæmpere i fare.	Medio - 2013	EU- Udenrigstjenesten Medlemsstaterne Kommissionen
	b) Fremme forbedret adgang for menneskerettighedsforkæmpere til menneskerettighedsbeskyttelsesmekanismer i FN- og regionalt regi og behandle spørgsmålet om repressalier mod menneskerettighedsforkæmpere, der benytter sig af disse mekanismer.	Igangsæt	EU- Udenrigstjenesten Medlemsstaterne Kommissionen
	c) Offentliggøre kontaktdetaljer om samtlige EU-missioners menneskerettighedsantenner og om EU- forbindelsesofficerer og menneskerettighedsforkæmpere på EU-Udenrigstjenestens og EU-delegationernes websteder.	Slutningen af 2012	EU- Udenrigstjenesten Medlemsstaterne Kommissionen

19. Fremme og beskyttelse af børns rettigheder	a) Føre en målrettet kampagne om børns rettigheder med særligt fokus på vold mod børn.	2013	EU- Udenrigstjenesten Kommissionen
	b) Intensivere indsatsen for at gennemføre den reviderede gennemførelsesstrategi om EU's retningslinjer om børn i væbnede konflikter og navnlig fortsætte støtten til det arbejde, som FN's generalsekretærs særlige repræsentant har gjort med børn i væbnede konflikter, og UNICEF.	Slutningen af 2014	EU- Udenrigstjenesten Kommissionen
	c) Sikre et EU-bidrag til verdenskonferencen mod børnearbejde.	2013	EU- Udenrigstjenesten Kommissionen
	d) Fremme udarbejdelsen af ajourførte lister over farligt arbejde (C182, artikel 4).	Igangsatt	Kommissionen Medlemsstaterne
20. Beskyttelse af kvinders rettigheder og beskyttelse mod kønsbaseret vold	a) Føre en målrettet kampagne om politisk og økonomisk deltagelse af kvinder med særligt fokus på overgangslande.	Slutningen af 2013	EU- Udenrigstjenesten
	b) Støtte relevante initiativer mod traditionelle skikke med skadevirkninger, herunder navnlig kvindelig kønslemlæstelse.	Slutningen af 2014	EU- Udenrigstjenesten Medlemsstaterne
	c) Fremme forebyggelse af tidlige og tvungne ægteskaber blandt børn.	Slutningen af 2014	EU- Udenrigstjenesten

			Medlemsstaterne
--	--	--	-----------------

	d) Gennemføre de ni specifikke mål i EU's handlingsplan om ligestilling og styrkelse af kvinders indflydelse og status i udviklingssamarbejdet 2010-2015.	Igangsæt	Medlemsstaterne Kommissionen EU- Udenrigstjenesten
	e) Støtte initiativer, herunder i civilsamfundet, mod kønsbaseret vold og kvindemord.	Igangsæt	EU- Udenrigstjenesten Kommissionen Medlemsstaterne
21. Overholdelse af den humanitære folkeret	a) Fortsætte med at gennemføre de tilsagn, EU gav på den 31. internationale kongres for Røde Kors- og Røde Halvmåne-selskaber.	Slutningen af 2014	Medlemsstaterne EU- Udenrigstjenesten Kommissionen
	b) Fortsætte med at støtte udbredelsen af kendskabet til den humanitære folkeret blandt alle krigsførende parter, herunder væbnede ikkestatslige aktører, med det formål at fremme overholdelsen af den humanitære folkeret og sikre adgang for humanitære organisationer.	Igangsæt	EU- Udenrigstjenesten Kommissionen
	c) Gøre mere systematisk brug af politisk dialog og gentagne demarcher med henblik på at tilskynde tredjelande til at ratificere centrale instrumenter i den humanitære folkeret og overholde forpligtelser, der følger af den humanitære folkeret.	Igangsæt	EU- Udenrigstjenesten Kommissionen
	d) Fremme tredjelandes tilslutning til Montreuxdokumentet om private militære virksomheder og sikkerhedsfirmaer.	Igangsæt	EU- Udenrigstjenesten Medlemsstaterne

22. Adgang til menneskerettigheder for lesbiske, bøsser, biseksuelle og transseksuelle (LGBT)	a) Formulere offentlige EU-retningslinjer, der bygger videre på EU's værktøjssæt for LGBT (lesbiske, bøsser, biseksuelle og transseksuelle).	Medio 2013	Rådet
	b) Udvikle en EU-strategi for samarbejde med tredjelande om menneskerettigheder for lesbiske, bøsser, biseksuelle og transseksuelle, bl.a. inden for FN og Europarådet. Fremme afgivelsen af tilsagn hvad angår menneskerettigheder lesbiske, bøsser, biseksuelle og transseksuelles inden for OSCE, herunder ved afholdelse af et offentligt arrangement i OSCE-sammenhæng.	2013	Medlemsstaterne EU- Udenrigstjenesten
23. Religions- og trosfrihed	a) Formulere offentlige EU-retningslinjer om religions- og trosfrihed, der bygger videre på eksisterende instrumenter og dokumenter, minder om centrale principper og indeholder klart definerede prioriteter og værktøjer til fremme af religions- og trosfrihed på verdensplan.	Slutningen af 2012	Rådet
	b) Fremlægge EU-initiativer om religions- og trosfrihed på FN-niveau, herunder resolutioner på Generalforsamlingen og i Menneskerettighedsrådet.	Igangsat	EU- Udenrigstjenesten Medlemsstaterne
	c) Fremme initiativer på OSCE- og Europarådsniveau og bidrage til en bedre gennemførelse af forpligtelserne inden for religions- og trosfrihed.	Igangsat	EU- Udenrigstjenesten Medlemsstaterne

24. Online- og offline-ytringsfrihed	a) Formulere nye offentlige retningslinjer om online- og offlineytringsfrihed, herunder om beskyttelse af bloggere og journalister.	Slutningen af 2013	Rådet
	b) Udarbejde foranstaltninger og værktøjer om internetadgang, -åbenhed og -robusthed med henblik på at tackle vilkårlig censur eller masseovervågning ved brug af ikt; sætte de berørte aktører i stand til at anvende ikt til fremme af menneskerettigheder under hensyn til beskyttelsen af privatlivets fred og databeskyttelsen.	2013	EU- Udenrigstjenesten Kommissionen Medlemsstaterne
	c) Sikre et klart menneskerettighedsperspektiv og konsekvensvurdering i udviklingen af politikker og programmer, der er relateret til internetsikkerhed, bekæmpelse af cyberkriminalitet, international forvaltning af internettet og andre EU-politikker på dette område.	Igangsæt	EU- Udenrigstjenesten Kommissionen
	d) Inkludere menneskerettighedskrænkelser som én af de grunde, der kan anføres for, at medlemsstaterne kan indføre eksportrestriktioner for ikke-opførte produkter.	2014	Rådet Medlemsstaterne Kommissionen
25. Gennemførelse af FN's principper for virksomheder og menneskerettigheder	a) Sikre gennemførelse af Kommissionens meddelelse om virksomhedernes sociale ansvar, navnlig ved at formulere og udbrede kendskabet til menneskerettighedsretningslinjer i tre erhvervssektorer (ikt, olie og gas samt arbejdsformidlingskontorer og rekrutteringsbureauer) og blandt små og mellemstore virksomheder.	2013	Kommissionen

	b) Offentliggøre en rapport om EU's prioriteter for en effektiv gennemførelse af FN's principper.	Slutningen af 2012	Kommissionen
	c) Tilrettelægge nationale planer for EU's medlemsstater om FN's principper.	2013	Medlemsstaterne
26. Retspleje	a) Føre en kampagne om retsvæsenet med fokus på retten til en retfærdig rettergang.	2014	EU-Udenrigstjenesten
	b) Sikre fortsat overvågning af vigtige menneskerettighedsrelaterede retssager, navnlig retssager mod menneskerettighedsforkæmpere.	Igangsat	EU's missionschefer EU-delegationerne
27. Reaktion på krænkelse: sikre ansvarliggørelse	a) Gennemføre den ajourførte afgørelse om ICC (2011/168/FUSP) af 21. marts 2011 og den tilhørende handlingsplan, herunder ved at fremme ratifikation og gennemførelse af Romstatutten.	Igangsat	Medlemsstaterne EU-Udenrigstjenesten Kommissionen
	b) Med udgangspunkt i staternes primære ansvar for at efterforske alvorlig international kriminalitet fremme og bidrage til at styrke de nationale retssystemers kapacitet til at efterforske og retsforfølge sådan kriminalitet.	Igangsat	EU-Udenrigstjenesten Medlemsstaterne

	c) Udvikle en politik vedrørende retsopgør efter regimeskifter med henblik på at håndtere tidligere tiders misbrug og bekæmpe straffrihed (sandheds- og forsoningskommissioner, erstatninger, strafferetspleje, forbindelse til ICC), idet det samtidig anerkendes, at en sådan politik skal give mulighed for skræddersyede tilgange til særlige omstændigheder.	2014	EU- Udenrigstjenesten Kommissionen Medlemsstaterne
28. Fremme overholdelse af rettigheder for personer, der tilhører minoriteter	Revidere bedste praksis og sikre anvendelse af eksisterende EU-instrumenter med henblik på at støtte bestræbelser på at beskytte og fremme rettigheder for personer, der tilhører minoriteter, navnlig i dialoger med tredjelande.	2014	EU- Udenrigstjenesten Kommissionen Medlemsstaterne
29. En styrket politik vedrørende oprindelige folk	Revidere og yderligere udvikle en EU-politik vedrørende FN-erklæringen om oprindelige folks rettigheder med henblik på verdenskonferencen i 2014 om oprindelige folk.	2013-2014	EU- Udenrigstjenesten Kommissionen Medlemsstaterne
30. Adgang til menneskerettigheder for personer med handicap	a) Fremme rettigheder for personer med handicap, herunder i udviklingsprogrammer, som led i den europæiske handicapstrategi 2010-2020 og gennemførelsen af FN's konvention om rettigheder for personer med handicap.	Igangsæt	Kommissionen EU- Udenrigstjenesten
	b) Ajourføre vejledningen om handicap og udvikling med henblik på at bringe den i overensstemmelse med FN's konvention om rettigheder for personer med handicap.	2012	Kommissionen

VI. Samarbejde med bilaterale partnere			
31. Virkning i praksis gennem skræddersyede tilgange	a) Fortsat udvikle lokale landestategier for menneskerettigheder i tredjelande og fuldføre den igangværende første runde. Evaluere indhøstede erfaringer, herunder med hensyn til det geografiske anvendelsesområde, og identificere bedste praksis som grundlag for anden runde.	2012-2013	EU- Udenrigstjenesten Kommissionen Medlemsstaterne
	b) Sikre, at der tages hensyn til landestategierne for menneskerettigheder i dialoger om menneskerettigheder og politik på alle niveauer, i politikudformning og ved programlægning og gennemførelse af finansiel bistand til tredjelande, herunder i landestategidokumenterne.	Igangsat	EU- Udenrigstjenesten Kommissionen Medlemsstaterne
	c) Sikre, at landestategierne for menneskerettigheder integreres effektivt af EU-Udenrigstjenesten, Kommissionen og medlemsstaterne.	Igangsat	EU- Udenrigstjenesten Kommissionen Medlemsstaterne
	d) Sikre grundig opfølgning på landestategierne for menneskerettigheder ved hjælp af årlige fremskridtsrapporter og undersøgelser.	Årligt	EU- delegationerne, EU's missionschefer
	e) Systematisere opfølgningen på ENP-fremskridtsrapporterne, herunder	Igangsat	EU-

om menneskerettigheder og demokrati, for at sikre, at "mere for mere"-princippet anvendes på en konsekvent måde i hele ENP-området.		Udenrigstjenesten Kommissionen
---	--	-----------------------------------

32. Større virkning gennem dialog	a) Fastsætte prioriteter, mål og indikatorer for fremskridtene i EU's dialoger og konsultationer om menneskerettigheder med henblik på at lette gennemgangen heraf.	2014	EU- Udenrigstjenesten Kommissionen
	b) Gennemføre en undersøgelse af bedste praksis for gennemførelsen af artikel 8 og 96 i Cotonouaftalen, bl.a. hvordan der kan sikres opfølgning herpå.	2013	EU- Udenrigstjenesten Kommissionen
	c) Fuldt ud gøre brug af henstillingerne i de universelle regelmæssige gennemgange, de traktatovervågende organer og de særlige procedurer ved indgåelse af aftaler med tredjelande.	Igangsat	EU- Udenrigstjenesten Kommissionen Medlemsstaterne
33. Effektiv brug af og samspil mellem EU's eksterne politik-instrumenter	a) Yderligere udvikle arbejdsmetoder med henblik på at sikre optimalt samspil mellem dialog, målrettet støtte, incitament og restriktive foranstaltninger.	2013	EU- Udenrigstjenesten Medlemsstaterne Kommissionen
	b) Fastsætte kriterier for anvendelsen af menneskerettighedsklausulen.	2014	EU- Udenrigstjenesten Medlemsstaterne Kommissionen
VII. Arbejde gennem multilaterale institutioner			
34. Fremme effektiv multilateralisme	Udvikle og vedtage en årlig strategi for fastlæggelse af prioritetssområder i FN – og hvor dette er relevant i ILO – på alle menneskerettighedsrelaterede møder i Genève og New York i overensstemmelse med de prioriterede mål på mellemlang sigt, der er	Årligt	EU- Udenrigstjenesten Medlemsstaterne

	fastsat for EU's indsats i FN.		
--	--------------------------------	--	--

35. Effektiv byrdedeling i FN-sammenhæng	Styrke det eksisterende byrdedelingssystem med henblik på at udnytte medlemsstaternes kapacitet og ekspertise bedst muligt og styrke samtlige EU-partners ejerskab og ansvarlighed i forbindelse med formuleringen og gennemførelsen af EU's menneskerettighedspolitik.	2013	Medlemsstaterne EU- Udenrigstjenesten
36. Styrkede regionale menneskerettighedsmekanismer	Fortsætte med at samarbejde med Europarådet og OSCE; intensivere dialogen med andre regionale organisationer samt støtte og tage kontakt til nye regionale organisationer og mekanismer til fremme af universelle menneskerettighedsstandarder.	Igangsat	EU- Udenrigstjenesten Medlemsstaterne